

[Lysholt Hansen.]

ken. Det er en stor indsats, arbejds mændene yder ved at følge skolen, men når den har kunnet slå så kraftigt an på så kort tid, skyldes det dels, at der er et stort behov for en sådan undervisning, dels at skolen er en fælles opgave for fagforeningen, arbejdsgiverforeningen og samfundet.

I hver eneste by er der en lokalstyrelse, hvori sidder repræsentanter for Dansk Arbejdsmands Forbund og for arbejdsgiverforeningen, og mange steder er der også en nær tilknytning til lokale virksomheder. Skolens centrale ledelse, der i København har sæde på Teknologisk Institut, har stadig kontakt med repræsentanterne for de to erhvervsorganisationer, blandt andet for at skolen kan finde frem til den undervisning, arbejdslivet har mest brug for. En støtte i denne forbindelse er det også, at Teknologisk Institut har to repræsentanter i skolens bestyrelse.

Fra en lang række arbejdsgivere foreligger der udtalelser, der understreger skolens effektivitet; bedre arbejde og bedre produktion lokalt opnået gennem skolens arbejde, og flere arbejdsgivere, blandt andre Thomas B. Thrige, udtaler, at man kan betro skolens elever mere fagligt betonet arbejde. Skolen skaber forudsætningerne for en hurtig omskoling, det vil jeg gerne kraftigt understrege.

Forsåvidt er alt udmærket. Der er imidlertid den alvorlige fejl ved skolens virksomhed, at tilskudsordningen ikke svarer til arbejdsmandens behov og vilkår, de vilkår, der hersker på arbejdsmarkedet, og skolen stilles i den meget alvorlige situation, at den ikke har midler til at fortsætte sit arbejde. Dens indtægter hidrører fra følgende kilder: de lokale kommuner, Dansk Arbejdsmands Forbund og Dansk Arbejdsgiverforening. Siden skolens oprettelse har den hvert år modtaget ordinære tilskud fra disse kredse, enkelte år endog ekstraordinære tilskud fra de to organisationer og fra staten. For 1950—51 var tilskuddene: stats-tilskud 225 000 kr., kommunale tilskud 186 000 kr., Dansk Arbejdsmands Forbund 35 000 kr. og Dansk Arbejdsgiverforening 35 000 kr., ialt tilskud på 481 000 kr. Det gav et driftunderskud på ialt 64 000 kr., således at skolens regnskab balancerer med 556 000 kr. Kommunerne yder lokalt et tilskud på 1 050 kr. pr. klasse, og skolerne har kun grund til at være glade for den beredvillighed, man overalt møder hos kommunalbestyrelserne.

For tiden yder Dansk Arbejdsgiverforening 35 000 kr. pr. år, hvilket ligeledes

betegner et stort tilskud, når man tager i betragtning for det første, at halvdelen af Danmarks arbejdsmænd beskæftiges af andre end arbejdsgiverforeningens medlemmer, og for det andet, at mange af arbejdsgiverforeningens medlemmer ikke beskæftiger arbejdsmænd, men håndværkere. Men det har hidtil været skolens styrke, at Dansk Arbejdsmands Forbund og Dansk Arbejdsgiverforening deltog på lige fod i skolens arbejde også tilskudsmæssigt.

Der er imidlertid den fejl ved reglerne for statstilskuddet, at man her automatisk har overført tilskudsordningen fra lærlingenes tekniske skoler til også at gælde for arbejdsmændenes faglige dygtiggørelse. Dette er en fejl både på udgiftssiden og på indtægtssiden. Man forudsætter de samme udgifter som ved teknisk skole. Medens lærlingenes uddannelse sker både hos læremesteren og på teknisk skole, har arbejdsmændene ingen læremester, men kun Arbejdsteknisk Skole. Derfor må skolen, ganske vist i beskedent omfang, give eleverne mulighed for nogle af de øvelser, der kan svare til læremesterens indsats. Desuden stiller det særlige krav til undervisningens kvalitet, at eleverne deltager frivilligt, og at de ikke er store drenge, men erfarne mænd.

Disse forhold medfører, at undervisningen bliver noget, om ikke meget, dyrere end undervisningen ved teknisk skole, uagtet lærerlønningerne m. v. følger teknisk skoles regler.

Udgifterne i 1950—51 var: pr. elev pr. år 163 kr. 40 øre, pr. undervisningstime 21 kr. 51 øre og pr. elevtime 1 kr. 64 øre. De tilsynsførende myndigheder har flere gange gennemgået udgifterne, men man har praktisk taget ikke kunnet pege på overflødige udgifter.

Desuden forudsætter tilskudsordningen de samme indtægter som ved teknisk skole, men denne forudsætning holder ikke stik. I kraft af lærlingeloven og lærlingekontrakterne udreder hver læremester 50 til 90 kr. pr. lærling til teknisk skole. En sådan indtægtskilde savner Arbejdsteknisk Skole, og det skyldes arbejdsmandens stilling på arbejdsmarkedet. Han har ingen kontrakt at støtte sig til, i morgen er han måske arbejdsløs, og omvendt har arbejdsgiveren ingen garanti for, at arbejdsmanden vil blive hos ham.

Skolen har derfor søgt efter et substitut for læremesterens skolepenge og mener at have fundet en udvej gennem arbejdsløshedsloven og beskæftigelsesloven, hvorigennem der kan ydes tilskud til kurser for